

වාණිජ ධාරා

වාණිජ විෂයය ගුරුසිසු අත්වැල

(අධ්‍යාපන කාර්යාලය - බලන්ගොඩ)

ගිණුම්කරණය - 33

නිපුණතාව 05

මූල්‍ය ගිණුම්කරණයේ පදනම විශ්ලේෂණය කරමින් ගිණුම්කරණ සංකල්ප භාවිතයට යොදා ගනියි.

අනුශාසකත්වය : සුනිල් රාජපක්ෂ මයා

සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ වාණිජ

සම්පත් දායකත්වය : A.D. ගාමිණී හරිස්චන්ද්‍ර මයා

ර/ විද්‍යාලෝක මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය

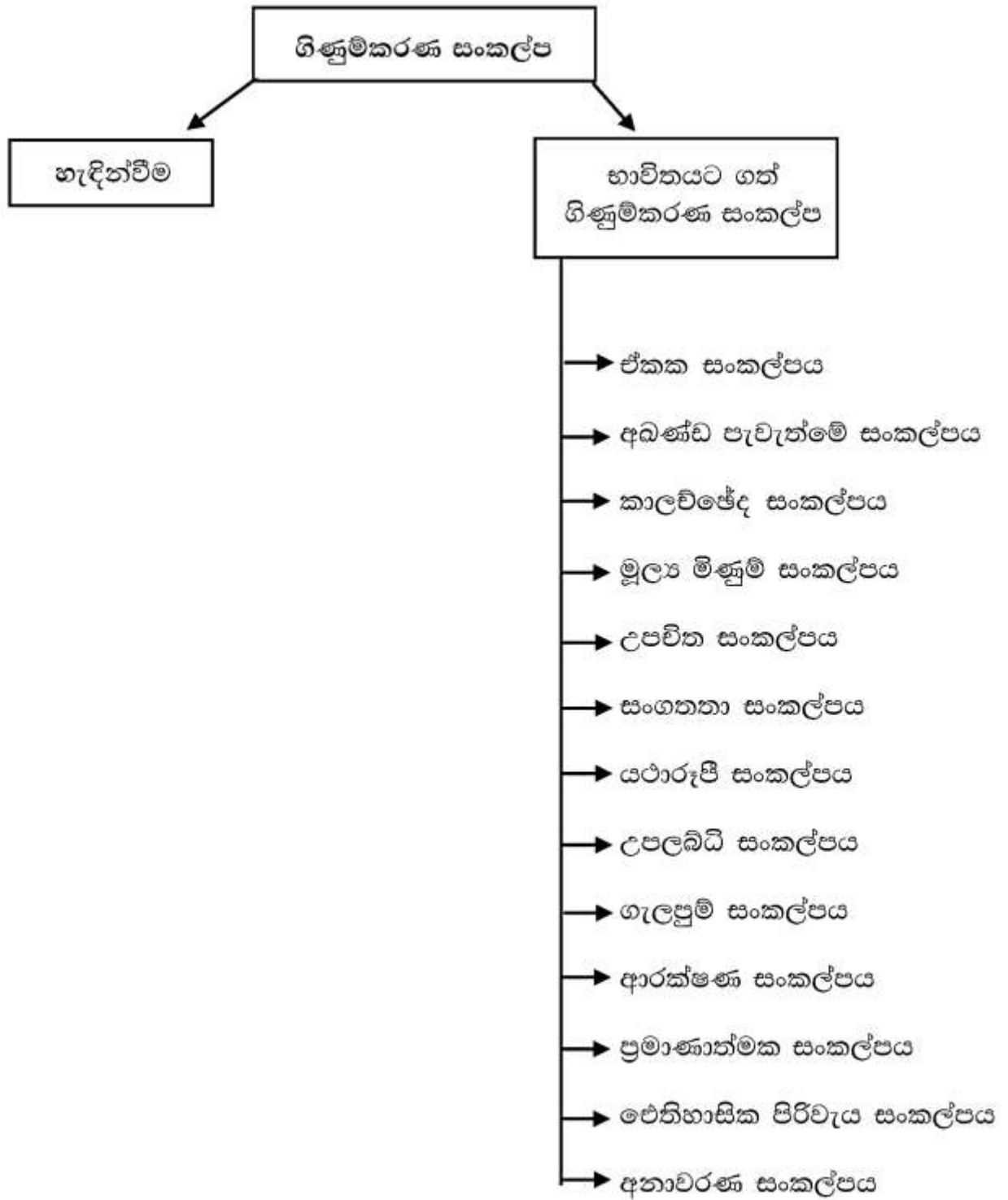
වාණිජ විෂයන් සඳහා ඉගෙනුම් ආධාරක ගොනු
සැකසීමේ ව්‍යාපෘතිය

නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් ඵල
5.1 ගිණුම්කරණ සංකල්ප විග්‍රහ කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ● හැඳින්වීම 	<ul style="list-style-type: none"> ● ගිණුම්කරණ සංකල්ප යන්න පැහැදිලි කරයි.
5.2 ගිණුම්කරණ ඒකකය සහ ඒකක සංකල්පය විශ්ලේෂණය කරයි	<ul style="list-style-type: none"> ● හැඳින්වීම සහ වැදගත්කම ● සංකල්පයේ භාවිතය ● ව්‍යාපාරයේ නම භාවිතා කිරීම ● ගැණිලි වාර්තා කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> ● ගිණුම්කරණ සංකල්ප මූල්‍ය ගිණුම්කරණයේ දී අදාළ කරගත යුතු බව පැහැදිලි කරයි. ● මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ දී ඒකක සංකල්පය භාවිත කළ යුතු බව දක්වයි.
5.3 අඛණ්ඩ පැවැත්මේ සංකල්පය භාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ● හැඳින්වීම හා වැදගත්කම ● සංකල්පයේ භාවිතය ● වත්කම් වර්ගීකරණය ● වගකීම් වර්ගීකරණය 	<ul style="list-style-type: none"> ● අඛණ්ඩ පැවැත්මේ සංකල්පය සහ එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. ● අඛණ්ඩ පැවැත්මේ සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි.
5.4 මූල්‍ය මිනුම් සංකල්පය භාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ● හැඳින්වීම හා වැදගත්කම ● සංකල්පයේ භාවිතය ● මුදලින් මැනිය හැකි ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් පමණක් හඳුනා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> ● මූල්‍ය මිනුම් සංකල්පය හා එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. ● මූල්‍ය මිණුම් සංකල්පයේ බලපෑම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් නිරූපනය වන බව පෙන්වයි
5.5 කාලච්ඡේද සංකල්පය භාවිත කරයි	<ul style="list-style-type: none"> ● හැඳින්වීම හා වැදගත්කම ● සංකල්පයේ භාවිතය ● කාලච්ඡේදයේ අවසාන දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සැකසීම ● කාලච්ඡේදයේ ආදායම් ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය සැකසීම 	<ul style="list-style-type: none"> ● කාලච්ඡේද සංකල්පය හා එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. ● කාලච්ඡේද සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි
5.6 උපචිත සංකල්පය භාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ● හැඳින්වීම හා වැදගත්කම ● සංකල්පයේ භාවිතය ● ණයගැතියෝ සහ ණයහිමියෝ ඇතිවීම ● උපචිත වියදම් හඳුනා ගැනීම ● ඉදිරියට ගෙවීම් හඳුනා ගැනීම ● ලැබිය යුතු ආදායම් හඳුනා ගැනීම ● කලින් ලද ආදායම් හඳුනා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> ● උපචිත සංකල්පය හා එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. ● උපචිත සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි.

<p>5.7 උපලබ්ධි සංකල්පය යොදා ගනියි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • හැඳින්වීම හා වැදගත්කම • සංකල්පයේ භාවිතය • ආදායම් මූලාශ්‍ර • භාණ්ඩ විකිණීම • සේවා සැපයීම • පොලී ආදායම • ලාභාංශ 	<ul style="list-style-type: none"> • උපලබ්ධි සංකල්පය සහ එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. • ආදායම් මූලාශ්‍ර නම් කරයි. • උපලබ්ධි සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි.
<p>5.8 ගැලපුම් සංකල්පය භාවිත කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • හැඳින්වීම හා වැදගත්කම • සංකල්පයේ භාවිතය • විකුණුම්, විකුණුම් පිරිවැය සමග සැසඳීම • ආදායම්, වියදම් සමග සැසඳීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ගැලපුම් සංකල්පය සහ එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. • ගැලපුම් සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි
<p>5.9 ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පය භාවිත කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • හැඳින්වීම හා වැදගත්කම • සංකල්පයේ භාවිතය • ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පයෙන් බැහැර විය හැකි අවස්ථා • වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය • තොග ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට ගෙන ඒම 	<ul style="list-style-type: none"> • ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පය සහ එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. • ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පයේ භාවිතයන් දක්වයි. • ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පයෙන් බැහැර වන අවස්ථා ඇති බව දක්වයි
<p>5.10 ආරක්ෂණ සංකල්පය භාවිත කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • හැඳින්වීම හා වැදගත්කම • සංකල්පයේ භාවිත වන අවස්ථා • අනාගතයේ විය හැකි අලාභ සඳහා වෙන් කිරීම • තොග, පිරිවැය හා ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන දෙකෙන් වඩා අඩු අගයට වාර්තා කිරීම 	<p>ආරක්ෂණ සංකල්පය සහ එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ආරක්ෂණ සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි
<p>5.11 ප්‍රමාණාත්මකබවේ සංකල්පය භාවිත කරයි .</p>	<ul style="list-style-type: none"> • හැඳින්වීම හා වැදගත්කම • සංකල්පයේ භාවිතය • සාපේක්ෂ වටිනාකමින් අඩු වත්කම්, වියදම් ලෙස සැලකීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රමාණාත්මකබවේ සංකල්පය පැහැදිලි කරයි. • ප්‍රමාණාත්මකබවේ සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි
<p>5.12 යථාරූපී (හරාත්මක බවේ) සංකල්පය භාවිත කරයි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • හැඳින්වීම හා වැදගත්කම • සංකල්පයේ භාවිතය • මූල්‍ය කල්බදු වත්කම් ගැණුම්කරුගේ පොත්වල වත්කම් ලෙස වාර්තා කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • යථාරූපී සංකල්පය සහ එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. • යථාරූපී සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි.

<p>5.13 අනාවරණ සංකල්පය භාවිත කරයි.</p> <p>5.14 සංගතතා සංකල්පය භාවිත කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● අනාවරණ සංකල්පය ● සංකල්පයේ භාවිතය ● තීරණ ගැනීමට අදාළ සියලු වැදගත් තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම <ul style="list-style-type: none"> ● හැඳින්වීම හා වැදගත්කම ● සංගතතා සංකල්පයේ භාවිතය ● ශික්ෂුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ඒකාකාරීව යොදා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> ● අනාවරණ සංකල්පය ● සංකල්පයේ භාවිතය ● තීරණ ගැනීමට අදාළ සියලු වැදගත් තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම <ul style="list-style-type: none"> ● සංගතතා සංකල්පය හා එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරයි. ● සංගතතා සංකල්පය යොදා ගන්නා ආකාරය දක්වයි.
---	--	--

සංකල්ප සිතියම

මූල්‍ය ගිණුම්කරණයේ පදනම විශ්ලේෂණය කරමින් ගිණුම්කරණ සංකල්ප භාවිතයට යොදා ගනියි.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශන මූලිකාංග හඳුනා ගැනීමේ දී සහ මැනීමේ දී යොදා ගන්නා පොදුවේ පිළිගත් මූලධර්ම ගිණුම්කරණ සංකල්ප ලෙස හැඳින්වේ.
- ව්‍යාපාර විසින් සකස් කරන ගිණුම්කරණ තොරතුරුවල ඒකාකාරී ස්වභාවයක් තිබිය යුතු ය. එය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ගිණුම්කරණ සංකල්ප යොදා ගනියි.
- මූල්‍ය ගිණුම්කරණයේ දී අදාළ කර ගන්නා ගිණුම්කරණ සංකල්ප රාශියක් ඇත. ඒවා යොදා ගනිමින් සකස් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් ගිණුම්කරණ තොරතුරු සැසඳීම කළ හැකිය.

• ගිණුම්කරණ තොරතුරු සකස් කිරීමේ දී භාවිතයට ගන්නා ගිණුම්කරණ සංකල්ප පහත දැක්වේ.

- ඒකක සංකල්පය
- අඛණ්ඩ පැවැත්මේ සංකල්පය
- කාලච්ඡේද සංකල්පය
- මූල්‍ය මිණුම් සංකල්පය
- උපචිත සංකල්පය
- සංගතතා සංකල්පය / අනුරූපිතා සංකල්පය
- යථාරූපී සංකල්පය (හරාත්මක බවේ සංකල්පය)
- උපලබ්ධි සංකල්පය
- ගැලපුම් සංකල්පය
- ආරක්ෂණ සංකල්පය / විචක්ෂණ සංකල්පය
- ප්‍රමාණාත්මක සංකල්පය / වැදගත්බවේ සංකල්පය
- ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පය
- අනාවරණ සංකල්පය / හෙළිදරව් කිරීමේ සංකල්පය

- ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ දී හා මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේ දී යොදා ගන්නා ඉහත සංකල්ප අතර සම්බන්ධතාවක් ඇත.
- එමෙන්ම එක් ගනුදෙනුවක් වාර්තා කිරීමේ දී ගිණුම්කරණ සංකල්ප කිහිපයක් සම්බන්ධ වේ.

ක්ෂය වාර්තා කිරීමට - ගැලපුම් සංකල්පය
 ආරක්ෂණ සංකල්පය
 අඛණ්ඩ පැවැත්ම සංකල්පය
 කාලච්ඡේද සංකල්පය
 මූල්‍ය මිණුම් සංකල්පය අදාළ වේ.

තොගය වාර්තා කිරීම - ආරක්ෂණ සංකල්පය
 ගැලපුම් සංකල්පය
 මූල්‍ය මිණුම් සංකල්පය අදාළ වේ.

වියදම් වාර්තා කිරීම - ගැලපුම් සංකල්පය
 කාලච්ඡේද සංකල්පය
 උපචිත සංකල්පය
 මූල්‍ය මිණුම් සංකල්පය අදාළ වේ.

ආදායම් වාර්තා කිරීම - උපලබ්ධි සංකල්පය
 උපචිත සංකල්පය
 ගැලපුම් සංකල්පය
 කාලච්ඡේද සංකල්පය
 මූල්‍ය මිණුම් සංකල්පය අදාළ වේ.

දේපළ පිරිසත හා උපකරණ - ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පය
 අඛණ්ඩ පැවැත්ම සංකල්පය
 අනාවරණ සංකල්පය
 මූල්‍ය මිණුම් සංකල්පය අදාළ වේ.

01) ගිණුම්කරණ ඒකකය සහ ඒකක සංකල්පය

හැඳින්වීම

ගිණුම්කරණයේ මූලික පදනම අයිතිකරු හා ව්‍යාපාරය ස්වාධීන ඒකක දෙකක් ලෙස සැලකීමයි.

මෙය ඒකක සංකල්පය ලෙස හැඳින්වේ.

ඒකක සංකල්පයෙන් අදහස් වන්නේ ව්‍යාපාරයට, අයිතිකරුවන්ගෙන් වෙන් වූ ස්වාධීන පැවැත්මක් ඇති බවයි.

ව්‍යාපාරය ස්වාධීන ඒකකයක් නිසා, එහි ගනුදෙනු, අනෙකුත් ගනුදෙනුවලින් වෙන්කර ගෙන ව්‍යාපාරයේ දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් ගිණුම්කරණය කළ යුතුයි.

සාකච්ඡාවට

ව්‍යාපාරය හා අයිතිකරු එක් පුද්ගලයෙක් ද?

ව්‍යාපාරයක අයිතිකරු, ව්‍යාපාරය සමග කරන ගනුදෙනු මොනවාද?

එම ගනුදෙනු ව්‍යාපාරයේ පොත්වල වාර්තා කරන්නේ කෙසේ ද?

නිදසුන : අයිතිකරු ව්‍යාපාරයෙන් මුදල් ගන්නේ නම්.

සිද්ධිය 01

කුමාර තමා ඉතිරිකර ගත් රු. 100 000 ක් යොදා තම නිවසේ ඉදිරිපස කොටසේ සිල්ලර වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. එම මුදලින් ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය දෑ මිලට ගත් අතර, විකිණීම සඳහා ණයට ද භාණ්ඩ ලබා ගන්නා ලදී. තව ද කුමාර සෑම මසක ම රු. 2 000 බැගින් තම නිවසේ විදුලි බිල ව්‍යාපාරයේ මුදලින් ගෙවයි.

පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලබා දෙන්න.

- 1 ව්‍යාපාරය ආරම්භ කළේ කවුරුන් ද?
- 2 ව්‍යාපාරයේ අයිතිකරු කවුරුන් ද?
- 3 ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීමට යෙදූ මුදල කොපමණ ද?
- 4 කුමාර තම නිවසේ විදුලි බිල ගෙවීමට ව්‍යාපාරයෙන් මුදල් ගන්නා විට, කුමාර ව්‍යාපාරයට යෙදූ මුදලට කුමක් වේ ද ?

සිද්ධිය 02 :

ශ්‍යාමිලා නිමි ඇඳුම් අලෙවි කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට තම මවගෙන් රු. 75 000 ක් ඉල්ලා ගන්නා ය. රු. 25 000 ක් වටිනා තම නිවසේ මහන මැෂිම ද ව්‍යාපාරයට යොදවන ලදී. තමා ඉතිරි කර ගෙන තිබූ රු. 20 000 ක මුදල්වලින් නිමි ඇඳුම් මිලට ගන්නා ය. රු. 30 000 ක බැංකු ණයක් ද ලබා ගත් ඇය, ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය උපකරණ මිලට ගන්නාය. ශ්‍යාමිලා තම දියණියට රු. 1 200 ක් පිරිවැය වන ඇඳුමක් තම ව්‍යාපාරයෙන් ලබා දෙන ලදී.

- 1 ශ්‍යාමිලාගේ ව්‍යාපාරයට, ශ්‍යාමිලාට ඇති අයිතියේ (හිමිකමේ) වටිනාකම කොපමණද?
- 2 සිද්ධිය අවසානයේ දී ඇයගේ ව්‍යාපාරයට ඇති අයිතිය අඩු වුනා ද? වැඩි වුනා ද?
- එයට හේතුව කුමක් ද?
- 3 ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීමට යෙදූ මුදල සකස් වී ඇති ආකාරය දක්වන්න.
- 4 පසුව එම මුදල වෙනස් වූ ආකාරය කෙසේ ද? යන්න දක්වන්න.

02) අබණ්ඩ පැවැත්මේ සංකල්පය

➤ ව්‍යාපාරය දැකිය හැකි අනාගතයක් දක්වා පවතී යන උපකල්පනය කර මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙල කරන බව අබණ්ඩ පැවැත්ම සංකල්පයෙන් අදහස් වේ. ව්‍යාපාරය වසා දැමීමක්, මෙහෙයුම් කටයුතු සීමා කිරීමක් පිළිබඳ අවදානමක් නැත.

යන්න මෙහි දී උපකල්පනය කරයි.

මෙම සංකල්පය යෙදෙන අවස්ථා

- 1 වත්කම් - ජංගම වත්කම් හා ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස වර්ග කිරීම
- 2 වගකීම් - ජංගම වගකීම් හා ජංගම නොවන වගකීම් ලෙස වර්ග කිරීම
- 3 මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් වගකීම් උපලබ්ධි කරගත හැකි (විකිණිය හැකි) අගයන් මත නොපෙන්වා ඒවා ලබා ගත් වටිනාකමට පෙන්වීම.
- 4 දේපළ, පිරියත හා උපකරණ වාර්ෂික ව ක්ෂය කිරීම.

03) මූල්‍ය මිණුම් සංකල්පය

ව්‍යාපාරයක සිදුවන ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් අතුරින් මුදලින් මැනිය හැකි ගනුදෙනු හා සිද්ධි පමණක් හඳුනා ගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කරයි.

මෙම මිනෑ ම ගනුදෙනුවක් එම රටේ මුදල් ඒකකයන් මැන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කරයි.

මුදලින් මැනිය නොහැකි සිදුවීම් ව්‍යාපාරය පවත්වා ගෙන යාමේ දී තීරණ ගැනීමට උපකාරී වේ.

- අයිතිකරු ව්‍යාපාරයට රු. 1 000 000 ක් වටිනා මෝටර් රථයක් යෙදීම.
- ව්‍යාපාරයේ විකුණුම් ආදායම රු. 650 000.
- ව්‍යාපාර පරිසරය සිත් ගන්නා ආකාරයට සකස් කර ඇත.
- දක්ෂ කළමණාකරුවකු බඳවා ගැනීම
- සේවකයකු ව්‍යාපාරයට විරුද්ධව නඩු පැවරීම
- රු 20000 ක වියදම් ගෙවිය යුතුව ඇත.
- රු 40000 ක දේපල පිරියත උපකරණ ක්ෂය වීම

- ඉදිරියේදී ව්‍යාපාරයේ ඉදිරි කටයුතු සඳහා රු ලක්ෂ 50 ක ණයක් ගැනීමට යෝජිතය.
- ව්‍යාපාරයට සේවකයින් පිරිසක් බඳවා ගෙන ඇත.
- පාරිභෝගික හැසිරීම් රටා හොඳින් සොයා බලයි.
- ණයගැතියන්ගෙන් රු. 1 000 ක ලැබිය යුතු ණයගැති ශේෂය කපා හැරීමට තීරණය විය මෙම ගනුදෙනු - මුදලින් මැනිය හැකි ගනුදෙනු හා සිද්ධි

මුදලින් මැනිය නො හැකි ගනුදෙනු හා සිද්ධි ලෙස වර්ග කර දක්වන්න මෙම ගනුදෙනු හා සිද්ධි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කරන්නේ ද? නැද්ද යන්න හේතු සහිත ව දක්වන්න

ඉහත ගනුදෙනු හා සිද්ධිවලට අමතරව

- 1) ව්‍යාපාරයක සිදුවන ගනුදෙනු හා සිද්ධි 10 ක් ලියන්න
- 2) ඒවා මූල්‍යමය ගනුදෙනු හා මූල්‍යමය නොවන ගනුදෙනු ලෙස වෙන් කර දක්වන්න
- 3) “මූල්‍යමය නොවන ගනුදෙනු හා සිද්ධි ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය නොවේ ” යන්නෙහි සත්‍ය හෝ අසත්‍ය බව දක්වන්න

04) කාලච්ඡේද සංකල්පය

හැඳින්වීම

ව්‍යාපාරයේ දැකිය හැකි අනාගත කාලය නිශ්චිත කාලච්ඡේද වශයෙන් බෙදා එක් එක් කාලච්ඡේද සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම කාලච්ඡේද සංකල්පයෙන් අදහස් වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන මූලිකාංග ඉදිරිපත් කිරීමේ දී කාලච්ඡේද සංකල්පය අනුගමනය කළ යුතු ය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන්නේ කාලච්ඡේද සංකල්පය අනුවයි.

නිදසුන් : ව්‍යාපාරය

1. 2020/03/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය
2. 2020/03/31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

සංකල්පයේ යෙදීම් සඳහා නිදසුන්

1. 2020/03/31 දිනෙන් අවසන් කාලච්ඡේදයේ දී රු. 60 000 ක තොග මිලට ගෙන ඇත. එයින් රු. 20 000 ක බඩු තොග එම කාලච්ඡේදයේ ම විකුණා ඇත.

2. වර්ෂයේ අවසාන මාසයට අදාළ දුරකථන බිල රු. 7 000 ව්‍යාපාරයට ලැබී ඇත්තේ ගිණුම් කාලච්ඡේදය අවසන් වී මාසයක් ඉකුත් වන 2020/04/30 දිනයි.

- ගිණුම් වර්ෂය මාස 12 ක් යයි උපකල්පනය කර ගනුදෙනුවට අදාළ ගිණුම් කාලච්ඡේදය ලියන්න
- ගනුදෙනුව නිසා ගිණුම් කාලච්ඡේදයට ඇති වන බලපෑම ලියන්න

ඇගයීම

1 කාලච්ඡේද සංකල්පය පැහැදිලි කරන්න

2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ කාලච්ඡේද සංකල්පය මතු කරන ස්ථාන සඳහා නිදසුන් ඉදිරිපත් කරන්න

3 “මුදල් ගිණුම තුළ සටහන් වූ ගනුදෙනුවලින් කාලච්ඡේද සංකල්පය නිරූපණය කරයි”

යන ප්‍රකාශනයේ සත්‍ය අසත්‍ය දක්වන්න

05) උපචිත සංකල්පය

උපචිත සංකල්පය :

- නිශ්චිත කාලච්ඡේදයක් සඳහා ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය ගණනය කිරීමේ දී කාලච්ඡේදයට අදාළ සියලු ආදායම් මුදලින් ලැබී ඇතත්, නැතත් ආදායම් ලෙස ද, කාලච්ඡේදයට අදාළ සියලු වියදම් මුදලින් ගෙවා තිබුණත්, නැතත්, වියදම් ලෙස ද හඳුනාගත යුතු බව මෙම සංකල්පයේ අදහස් වේ.
- ගිණුම්කරණ කාලච්ඡේදයේ නිවැරදි මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය අනාවරණය කිරීම සඳහා උපචිත සංකල්පය වැදගත් වේ.

උපචිත සංකල්පය යෙදෙන අවස්ථා :

- උපචිත වියදම් / ගෙවිය යුතු වියදම්
- ඉදිරියට ගෙවූ වියදම් / පෙර ගෙවුම්
- ලැබිය යුතු ආදායම් / උපචිත ආදායම්
- කලින් ලද ආදායම් / ඉදිරියට ලද ආදායම්
- ණයගැතියෝ
- ණයහිමියෝ

උපචිත වියදම් :

• ගිණුම් කාලච්ඡේදයට අදාළ නමුත්, ගිණුම් වර්ෂය අවසාන දින වන විටත් ගෙවා නොමැති වියදම්. උපචිත වියදම් ලෙස හැඳින්වේ. මෙය වගකීමකි. මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය ගණනය කිරීමේ දී උපචිත වියදම් ගැලපුම් කළ යුතු ය.

• අදාළ ද්විත්ව සටහන / ගැලපුම් සටහන

අදාළ වියදම් ගිණුම හර

උපචිත වියදම් ගිණුම බැර

නිදසුන : 2020/03/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළ ගෙවූ විදුලි බිල්වල වටිනාකම

රු. 14 200 කි. නමුත් වසරට ලද විදුලි බිල්වල වටිනාකම රු. 22 000 කි.

• අදාළ ගැලපුම් සටහන ලෙස

රු.

රු.

විදුලි බිල් ගිණුම හර රු. 7 800

උපචිත විදුලි බිල් ගිණුම රු. 7 800

ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කළ යුතු වර්ෂයේ විදුලි බිල්වල වටිනාකම රු. 22 000 කි.

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වගකීම් තුළ දැක්විය යුතු වටිනාකම රු. 7 800 කි.

• ඉදිරියට ගෙවූ වියදම් / පෙර ගෙවුම්

ගිණුම් කාලච්ඡේදයට අදාළ ප්‍රමාණයට වඩා වැඩිපුර කාලයක් සඳහා ගෙවා ඇති වියදම් ප්‍රමාණයයි. මෙය වත්කමකි.

අදාළ ගැලපුම් සටහන

ඉදිරියට ගෙවූ වියදම් ගිණුම හර

අදාළ වියදම් ගිණුමට බැර

නිදසුන : වර්ෂයට අදාළ රක්ෂණ වාරිකය රු. 24 000 ක් වුවත් වර්ෂය තුළ දී රු. 25 000 ක් ගෙවා ඇත.

අදාළ ගැලපුම් සටහන

රු.

රු.

ඉදිරියට ගෙවූ රක්ෂණ ගිණුම හර රු. 1 000

රක්ෂණ ගාස්තු ගිණුම බැර රු. 1 000

ආදායම් ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කළ යුතු රක්ෂණ ගාස්තුව රු. 24 000 කි.

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වත්කම් වල දැක් විය යුතු වටිනාකම රු. 1 000කි.

ලැබිය යුතු ආදායම්

ඉදිරියට ගෙවූ වියදම්

ගෙවිය යුතු වියදම්

කලින් ලද ආදායම්

ණයගැතියෝ සහ ණයහිමියෝ ද උපචිත සංකල්පයට අදාළ යෙදීම් වේ.

(අභ්‍යාස සංකල්ප 01)

- උපචිත සංකල්පය පැහැදිලි කරන්න
- පහත සඳහන් ගනුදෙනුවලට ගැලපුම් සටහන් ඉදිරිපත් කරන්න

ගනුදෙනුව	ගෙවූ රු	ගෙවිය යුතු රු	ලැබූ රු	ලැබිය යුතු රු
විදුලි ගාස්තු	7000	3000	-	-
රක්ෂණ ගාස්තු	12000	8000	-	-
කුලී ආදායම්	-	-	25000	20000
කොමිස් ආදායම්	-	-	12000	3000

• ශික්ෂම් වර්ෂයට අදාළ ආදායම් හා වියදම් හඳුනා ගැනීමෙන් පසු මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කළ යුතු වටිනාකම දක්වන්න.

06) උපලබ්ධි සංකල්පය

ආදායම සත්‍ය වශයෙන් ඉපයූ අවස්ථාවේ දී එම ආදායම හඳුනා ගත යුතු බව මෙම සංකල්පයෙන් අදහස් කෙරේ. භාණ්ඩ විකිනීමක් නම් එම භාණ්ඩ තොගය සම්බන්ධයෙන් අවධානම් සහ ප්‍රතිලාභ එමෙන් ම එහි පාලනය විකණුම් කරුගෙන් ගැනුම්කරුට මාරුවන අවස්ථාවේ ආදායම හඳුනාගත යුතු ය. මෙය සාමාන්‍යයෙන් සිදු වන්නේ භාණ්ඩ තොගය භාරදුන් අවස්ථාවේ දී හෝ අයිතිය මාරුවන අවස්ථාවේ දී ය. සේවාවක් නම් සේවාව සැපයූ අවස්ථාවේ සේවා ආදායම හඳුනා ගත යුතු ය.

➤ ගනුදෙනුව ගිවිස ගත් අවස්ථාව ආදායම උපලබ්ධි වූවා සේ සැලකේ

- සංකල්පයේ යෙදීම්
- විකුණුම් අත්තිකාරම් : අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ ගැණුම්කරුට මාරු වී නැත. එම නිසා ආදායමක් ලෙස හඳුනා ගත නොහැක.
- ණයට විකුණුම් : මුදල් නොලැබුණ ද භාණ්ඩවල අයිතිය හුවමාරුවී එහි ප්‍රතිලාභ සහ අවදානම ගැණුම්කරුට මාරු වී ඇත. ඒ නිසා ආදායමක් සේ සලකයි.

- භාණ්ඩ විකුණා ඇතත් භාණ්ඩ රැගෙන ගොස් නොතිබීම. එහි අයිතිය හුවමාරුවී ඇත. එය ආදායමක් සේ සැලකේ.
- විකිණීම හෝ ආපසු එවීමේ පදනමට යවා ඇති භාණ්ඩ : මෙහි අයිතිය හුවමාරු වී නොමැති නිසා මෙය ආදායමක් ලෙස හඳුනා නොගනී.

07) ගැලපුම් සංකල්පය

- ගිණුම් කාලච්ඡේදයකට අදාළ ව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය ගණනය කිරීමේදී දී එම ගිණුම් කාලච්ඡේදයේ ආදායම, එම අදායම ඉපයීමට දායක වූ වියදම් සමග ගැලපිය යුතු බව ගැලපුම් සංකල්පයෙන් අදහස් වේ.
- නිදසුන් : විකුණුම් ආදායම, විකුණුම් පිරිවැය සමග ගැලපීම / සැසඳීම

මෙම සංකල්පයේ යෙදීම්

1. අවසාන තොගය ගැලපීම - තොග ගිණුම හර වෙළඳ ගිණුම බැර
2. ප්‍රතිපාදනයන් කිරීම - සේවක වන්දි ගිණුම හර සේවක වන්දි වෙන් කිරීමේ ගිණුම බැර
3. අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ජනනය නොකරන සියලුම වියදම් කාලච්ඡේදයේ වියදමක් ලෙස වාර්තා කිරීම.
තොග හානි : තොග හානි ගිණුම හර ගැණුම් ගිණුම බැර
4. අඩමාණ ණය වෙන් කිරීම - අඩමාණ ණය ගිණුම හර අඩමාණ ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුම බැර
5. බොල් ණය කපා හැරීම - බොල් ණය ගිණුම හර ණයගැති පාලන ගිණුම බැර
6. ක්ෂය වෙන් කිරීම - ක්ෂය ගිණුම හර සමුච්චිත ක්ෂය ගිණුම බැර

මේ සම්බන්ධ ව අභ්‍යාස ඉදිරියේ දී වෙනත් සංකල්ප මගින් ඉදිරිපත් කරයි.

08) ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පය

• ව්‍යාපාරයක් සතු සම්පත් හා ඒ සඳහා දරු වියදම්, ඒවා අත්පත් කර ගත් අවස්ථාවේ දී හුවමාරු වූ සත්‍ය පිරිවැය මත පොත්වල වාර්තා කළ යුතු බව ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පයෙන් අදහස් වේ.

- පිරිවැය මත වාර්තා කිරීම නිසා, අගය තහවුරු කර ගැනීම පිළිබඳ,
- විශ්වාසදායී බවත්,
- පහසු බවත් ඇති වේ.
- එමෙන් ම, ගිණුම් තැබීමේ කටයුතු ද පහසු වේ.

ඓතිහාසික පිරිවැය සංකල්පයෙන් බැහැර වන අවස්ථා

- දේපළ පිරියත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණන අගයට වාර්තා කිරීම.
- තොගය ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට වාර්තා කිරීම.

සංකල්පයේ යෙදීම්

- දේපළ පිරියත හා උපකරණ හඳුනා ගැනීමේ දී (ප්‍රථම වතාවට) පිරිවැයට වාර්තා කිරීම.
- දේපළ පිරියත හා උපකරණ සම්බන්ධ ව පසුකාලීන ව දරණ වියදම් ද පිරිවැයට වාර්තා කිරීම.

නිදසුන් ලෙස 2010 වර්ෂයේ මිලට ගන්නා ලද රු 500 000 ක් වටිනා ඉඩම 2018 වර්ෂයේත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වාර්තා කරන්නේ එම වටිනා කමටමය.

09) ආරක්ෂණ සංකල්පය

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ දී ගිණුම්කරණ ඒකකයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය, මූල්‍ය තත්ත්වය, මුදල් ප්‍රවාහයන් පිළිබඳ තොරතුරු වඩාත් සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට ආරක්ෂණ සංකල්පය දායක වෙයි.

1. මෙම සංකල්පය යෙදෙන අවස්ථා ලෙස,

- අඩමාණ ණය වෙන් කිරීම
- ක්ෂය වෙන් කිරීම
- තොගයේ අඩු අගය වාර්තා කිරීම දැක්විය හැකි ය.
- සේවක වන්දි සඳහා වෙන් කිරීම

ඉහත ගැලපුම්වලට අදාළ ගැලපුම් සටහන් මෙසේ දැක්විය හැකි ය.

<p>1. අඩමාන ණය ගිණුම හර
අඩමාණ ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුම බැර</p>	}	ප්‍රථම වරට වෙන් කිරීම
<p>2. අඩමාන ණය ගිණුම හර
අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුම බැර</p>	}	උග්‍රණ අඩමාන ණය ගැලපීම
<p>3. අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුම හර
අඩමාන ණය ගිණුම බැර</p>	}	අධි අඩමාන ණය ගැලපීම

4. බොල් හා අඩමාන ණය ගිණුම හර
 අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුම බැර

- ගැලපුම්වලින් පසු ඇතිවන ගිණුම්වල ශේෂ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ව ඇතුළත් කළ යුතු ය.
- ඉහත දැක්වූ ගැලපුම් සටහන්වලට සම්බන්ධ ආරක්ෂණ සංකල්පයට අමතරව තවත් සංකල්ප සම්බන්ධ වේ. නිදසුන් : ගැලපුම් සංකල්පය, උපලබ්ධි සංකල්පය

(අභ්‍යාස සංකල්ප 02)

තුෂාරගේ ව්‍යාපාරයේ 2021/03/31 දිනට ණයගැති ගිණුමේ ශේෂය රු. 50 000 කි.

එදිනට අඩමාන ණය සඳහා 5% ක් වෙන් කළ යුතුයි. මේ තොරතුරු සැලකිල්ලට ගනිමින් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

අවස්ථාව	ගැලපුම් සටහන	ණයගැති වත්කමට වන බලපෑම	අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුමට කරන බලපෑම	ලාභයට කරන බලපෑම
1. ප්‍රථම වතාවට අඩමාන ණය වෙන් කිරීම				
2. 2020/04/01 දිනට අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුමේ ශේෂය රු. 2 000 ක් පැවතියේ නම්				
3. 2020/04/01 දිනට අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුමේ ශේෂය රු. 3 200 ක් නම්				
4. 2020/04/01 දිනට අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ගිණුමේ ශේෂය රු. 2 500 ක් නම්				
5. ඉහත එක් එක් අවස්ථාව යටතේ බොල් ණය රු.1 000 ක් වේ නම්.				

(අභ්‍යාස- සංකල්ප 03)

සුසිත් ව්‍යාපාරයේ 2020/04/01 දිනට පැවති දේපළ පිරිසක හා උපකරණ වලට අදාළ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

වත්කම්	පිරිවැය රු.	වාර්ෂික ක්ෂය අනුපාතය	2020/04/01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය (රු.)
ගොඩනැගිලි	500 000	10%	100 000
රථවාහන	200 000	40%	80 000
පරිගණක	160 000	25%	20 000
යන්ත්‍ර	80 000	20%	24 000

ඉහත තොරතුරු ඇසුරින් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

වත්කම්	වාර්ෂික ක්ෂය රු.	එලදායි ජීව කාලය	2021/04/01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය (රු.)	2021/04/01 දිනට ධරණ අගය රු.	වාර්ෂික ක්ෂය ගිණුම් ගත කිරීමේ ජර්නල් සටහන
ගොඩනැගිලි					
රථවාහන					
පරිගණක					
යන්ත්‍ර					

(අභ්‍යාස- සංකල්ප 04)

කුමාරගේ ව්‍යාපාරයේ 2021/03/31 දිනට තොගයේ පිරිවැය රු. 160 000 කි. එදිනට තොගයේ

1. ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය රු. 130 000 ක් නම්
2. ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය රු. 180 000 ක් නම්

පිරිවැය	ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය	අදාළ ද්විත්ව සටහන්	වෙළඳ ගිණුමේ ඇතුළත් කරන වටිනාකම රු.	මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ පෙන්වන අගය රු.	ලාභයට වන බලපෑම රු.
1					
2					

10) ප්‍රමාණාත්මක සංකල්පය

- ගිණුම්කරණයේ දී ප්‍රමාණාත්මක භාවය තීරණය වන්නේ කිසියම් තොරතුරක් ගිණුම් තොරතුරු පිළිබඳ ඇල්මක් දක්වන පාර්ශවයන්ගේ තීරණ ගැනීමේ හැකියාවට කොතරම් දුරට බලපාන්නේද ? නැද්ද ? යන්න මතයි ඒ අනුව ගිණුම්කරණ තොරතුරු 7 වාර්තාකරණයේ දී කිසියම් ගනුදෙනුවක් වත්කමක් ලෙස වාර්තා කරන්නේ ද? වියදමක් ලෙස වාර්තා කරන්නේ ද? වෙනත් අයිතමයක් ලෙස වාර්තා කරන්නේ ද? බව යනු අයිතමයේ ඇති වැදගත් කමයි. ව්‍යාපාර කටයුතුවල ප්‍රමාණය හා ස්වභාවය මත වැදගත්කම තීරණය වේ. එමනිසා මෙය වැදගත්බවේ සංකල්පය ලෙස ද හැඳින්වේ. සංකල්පයේ යෙදීම් :

- ආයතනයකට සිදුරු විදිනයක් / කටු ඇමුණුම් යන්ත්‍රයක් මිලට ගැනීම වියදම් සේ ලාභාලාභ ගිණුමට ලියා හැරීම
- සමාගමක අධ්‍යක්ෂවරයකුට දුන් ණය මුදල් කොතෙක් කුඩා ප්‍රමාණයක් වුව ද, එය වෙනම අනාවරණය කළ යුතු වීම

11) යථාරූපී (හරාත්මක බවේ) සංකල්පය

ගනුදෙනුවක් ගිණුම්ගත කිරීමේ දී පදනම් කර ගත යුත්තේ එම ගනුදෙනුවේ නෛතික ස්වභාවය නොව, එහි මූල්‍යමය යථාරූපී හා හරය බව යථාරූපී සංකල්පයෙන් අදහස් වේ.

මූල්‍ය කල් බද්දට ගන්නා වත්කම් , ගැණුම්කරුගේ පොත්වල වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගත යුතුයි. වත්කම් නිර්වචනයට අනුව ද වත්කමක අයිතියක් නොමැති වුව ද, එය පාලනය කළ හැකි වීම වත්කමක ලක්ෂණයක් ලෙස දක්වා ඇත.

(අභ්‍යාස- සංකල්ප 05)
සීමිත විදුර සමාගම

1. රු. 1 850 000 ක් වටිනා මෝටර් රථයක් මූල්‍ය කල්බදු ක්‍රමයට 2020/04/01 දි න ලංකා මෝටර්ස් සමාගමෙන් ලබා ගෙන, මූලික තැන්පතුව ලෙස රු. 250 000 ක් ගෙවා ඇත.
 2. රු. 2 000 000 ක් වටිනා මෝටර් රථයක් සීමිත කල්දේරා සමාගමෙන් මූල්‍ය කල්බදු ක්‍රමයට ව්‍යාපාරයට මිලට ගෙන ඇත. මූලික තැන්පතුව ලෙස රු. 100 000 ක්
- 1 මෙම මෝටර් රථ පාවිච්චි කරන්නේ කවුරුන් ද?
 - 2 මෝටර් රථවල නීත්‍යානුකූල අයිතිය කා සතු ද? ඒ ඇයි?

- 3 මෝටර් රථයෙන් ආදායම් උපයන්නේ කවුරුන් ද?
- 4 මෙම රථ භාවිතයෙන් මතු වන අවදානම් භාරගන්නේ කවුරුන් ද?

12) අනාවරණ සංකල්පය

මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගිණුම්කරණ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේ දී වැදගත් සියලු තොරතුරු අවශ්‍ය පාර්ශවයන්ට හෙළිදරව් කළ යුතු බව මෙම සංකල්පයේ අදහස වේ.

අනාවරණ සංකල්පයේ යෙදීම් :

- දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ සම්බන්ධව එහි පිරිවැය හා සමුච්චිත ක්ෂය යනාදී යන්ගේ කාලච්ඡේදයේ සිදුවී ඇති වෙනස හෙළිදරව් කිරීම.
- සීමිත පොදු සමාගම්වල ආදායම් ප්‍රකාශනය තුළ බදු පෙර ලාභය ගණනය කිරීමේ දී ඇතුළත් කළ යුතු අයිතම අනාවරණය කිරීම. (ක්ෂයවීම, ණය පොළී)
- තොග වර්ගීකරණය අනාවරණය කිරීම.

13) සංගතතා සංකල්පය

- මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ දී හා ඉදිරිපත් කිරීමේ දී අනුගමනය කළ පදනම්, සම්ප්‍රදායයන්, ප්‍රතිපත්තීන්, නිරන්තරයෙන් ම වෙනස් නොකළ යුතු බව සංගතතා සංකල්පයෙන් දැක් වේ.
- මෙම ඒකාකාරී බව අනුගමනය කිරීම නිසා පහත ආකාරයේ සන්සන්දනයක් කිරීමට හැකි වේ.
 - එකම ව්‍යාපාරයක ගිණුම් වසර කිහිපයක් සමග
 - සමාන වෙනත් ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය තොරතුරු සමග
- ව්‍යාපාරයක් දිගින් දිගටම අනුගමනය කරමින් පැවති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් වෙනස් කළ හැකි අවස්ථා දෙකක් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයකින් (ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ඇස්ථමේන්තු වෙනස්වීම් හා වැරදි) හඳුන්වා දීම.
 - වෙනත් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයක අවශ්‍යතාව මත හා
 - ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීමෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වඩාත් සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන්නේ නම්

සංකල්පයේ යෙදීම් :

- පෙර වර්ෂවල අනුගමනය කළ තොග අගය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය වූ පෙර ඇතුළු පෙර පිට (FIFO) ක්‍රමය ම අදාළ ගිණුම් කාලච්ඡේදය තුළ දී අනුගමනය කිරීම.

(අභ්‍යාස- සංකල්ප 06)

පහත ගනුදෙනු හා සිද්ධීන්වලට අදාළ වඩාත් උචිත ගිණුම්කරණ සංකල්ප හෝ සංකල්ප ඉදිරියෙන් ඇති කොටුව මත ලිවීම.

ගනුදෙනුව / සිද්ධිය	සංකල්පය / සංකල්ප
1. ණයගැතියන් සඳහා 5% ක අඩමාන ණය වෙන් කිරීම	
2. මූල්‍ය කල්බදු ක්‍රමයට අත්පත් කර ගත් යන්ත්‍රයක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ දක්වා ඇත.	
3. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ වත්කම් හා වගකීම් ජංගම හා ජංගම නොවන වශයෙන් වර්ග කර ඇත.	
4. ගෙවිය යුතු වියදම් හා ඉදිරියට ගෙවූ රක්ෂණ ගාස්තු මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ පිළිවෙලින් ජංගම වගකීම් ලෙසත් ජංගම වත්කම් ලෙසත් දක්වා ඇත.	
5. ණයගැතියන්ගෙන් රු. 2 000 ක් බොල් ණය ලෙස කපා හැර එය වියදමක් සේ හඳුනා ගැනීම.	
6. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ 2020. 03. 31 දිනට යනුවෙන් ඉහළින් සඳහන් කිරීම.	
7. තොගය, පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන දෙකෙන් අඩු අගයට සටහන් කිරීම.	
8. 'සිල්වා ට්‍රේඩර්ස්' නමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉහළින් ව්‍යාපාරයේ නම දැක්වීම.	
9. වසර 5කට පෙර මිල දී ගත් රු. 500,000 ක ඉඩම ප්‍රවර්තන වර්ෂයේදී ත්, රු. 500,000 ක් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ප්‍රත්‍යාගණනයකර දැක්වීම.	
10. දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ වාර්ෂිකව 10% බැගින් ක්ෂය කිරීම.	

(අභ්‍යාස- සංකල්ප 07)

පුනීසඳා ව්‍යාපාරය (A)
 (B) 2017. 03. 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

(C) (රු.දහස්)

	රු. D පිරිවැය	රු. සංකීර්ණය	රු. ඉද්ධ අගය
ජංගම නොවන වත්කම් (E)			
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	5 000	1 800	3 200
මෝටර් රථ	3 000	(M) 900	2 100
යන්ත්‍ර උපකරණ	2 000	400	1 600
	10 000	3 100	6 900
(F) ජංගම වත්කම්			
(G) තොග		1 300	
වෙළඳ ණයගැතියෝ		2 000	
ඉදිරියට ගෙවූ කඩකුලී (H)		300	
මුදල්		2 400	6 000
මුළු වත්කම්			12 900
හිමිකම් හා වගකීම්			
2016. 04. 01 ප්‍රාග්ධනය (I)		6 000	
එකතු කළා : ඉද්ධ ලාභය (J)		1 400	
			7 400
ජංගම නොවන වගකීම්			
බැංකු ණය (වර්ෂ 3 කින් ගෙවිය යුතු)		2 000	
කල්බදු ණය හිමියෝ (K)		600	
			2 600
ජංගම වගකීම්			
බැංකු ණය - ජංගම කොටස		1 000	
කල් බදු ණය - ජංගම කොටස		300	
වෙළෙඳ ණය හිමියෝ		1 200	
උපචිත විදුලිය ගාස්තු (L)		400	2 900
			12 900

- (N) සටහන : 1. තොගවල පිරිවැය රු. 1 500 000 වූ අතර ඉද්ධ උපලබ්ධි අගය රු. 1 300 000 කි.
 2. තොග අගය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය FIFO ක්‍රමය අඛණ්ඩ ව භාවිත කිරීම

ඉහත සඳහන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීමේ දී සැලකිල්ලට ගෙන ඇති ගිණුම්කරණ සංකල්ප කවරක් ද යන්න පහත දැක්වෙන ඉංග්‍රීසි අකුරුවලින් ඉදිරිපත් කරන්න

- A.....
- B.....
- C.....
- D.....
- E.....
- F.....
- G.....
- H.....
- I.....
- J.....
- K.....
- L.....
- M.....
- N.....

පහත ප්‍රකාශන හරි නම් $\sqrt{\quad}$ ලකුණ ද වැරදි නම් X ලකුණ ද යොදන්න.

01. ගිණුම්කරණයේ දී ව්‍යාපාරික ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් ව්‍යාපාරයේ පොත්වල වාර්තා කිරීමේ දී ව්‍යාපාරයට අයිතිකරුගෙන් වෙන් වූ ස්වාධීන පැවැත්මක් ඇතැයි සැලකේ.	
02. ව්‍යාපාරයක සිදුවන ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් අතුරෙන් මුදලින් මැනිය හැකි ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් පමණක් හඳුනා ගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කරයි.	
03. ව්‍යාපාරය දැකිය හැකි අනාගතයක් දක්වා පවතී යන උපකල්පනය කර මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙල කරයි.	
04. ව්‍යාපාරයේ අඛණ්ඩ වූ ජීව කාලය කාලච්ඡේද වශයෙන් බෙදා එක් එක් කාලච්ඡේද සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරයි.	
05. ගණනය කිරීමේ දී කාලච්ඡේදයට අදාළ සියළු ආදායම් මුදලින් ලැබුණත් ඇතත්, නැතත්, ආදායම් ලෙස ද, කාලච්ඡේදයට අදාළ සියළු වියදම් මුදලින් ගෙවා තිබුණොත් පමණක් වියදම් ලෙස ද සටහන් කෙරේ.	

- පහත හිස්තැන්වලට අදාළ සංකල්පය දක්වන්න.
 1. ව්‍යාපාරිකයා සිය පුද්ගලික ප්‍රයෝජනයට ව්‍යාපාරයෙන් ලබා ගන්නා බඩු, තොග, ගැනිලි වශයෙන් සටහන් කරනුයේ සංකල්පය පදනම් වේ.
 2. මුදලින් මැනිය හැකි ගනුදෙනු පමණක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කරන්නේ අනුව ය.
 3. ව්‍යාපාරයක වත්කම් හා වගකීම්, ජංගම හා ජංගම නොවන ලෙස වර්ග කරනුයේ සංකල්පය අනුව වේ.
 4. ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන්නේ සංකල්පය අනුව ය.